

Inkerinsuomalais-seminaari Pietarissa

Pakolais- ja siirtolaisuusasiain neuvottelukunta järjesti 14.–15.1.1997 matkan Pietariin, jossa pidettiin tiivisohjelmainen seminaari inkerinsuomalaisten tilanteesta. Paikalle oli saapunut Venäjän kansallisuusministeriön edustaja, Pietarin kaupungin edustaja, inkerinsuomalaisten edustajia eri puolilta Venäjää aina Siperiaa myöten sekä Suomesta noin 30 pakolais- ja siirtolaisuusasiain neuvottelukunnan ja sen ulkosuomalaisjaoston jäsentä. Siirtolaisuusinstituutin edustajina matkalla olivat Olavi Koivukangas ja Maija-Liisa Kalhama.

Venäjän kansallisuusasiain varaministeri Aleksandr Voronin Moskovasta totesi puheenvuorossaan, että inkerinsuomalaiskysymys on vaikea ja moniselkoinen, johtuen itse asian historiallisesta kehityksestä ja siitä, että sitä Voroninin mielestä voidaan säädellä jopa kansainvälisin asetuksin. Virallisella tasolla asia on lähinnä Moskovan ja paikallishallinnon asia. Uudella suomalais-ugrilaisten kansojen elvytysohjelmalla pyritään ohjaamaan varoja kielen, kulttuuritoiminnan ja koulutuksen kehittämiseen. Venäjällä on tekeillä myös laki rajaseutujen statuksesta, jonka valmisteluissa ovat mukana myös Pietarin edustajat. Yleensäkin paikallishallinnon osuus Venäjän budjetissa on suuri, koska lähdetään siitä, että paikallistasolla parhai-

ten tiedetään ihmisten tarpeet ja toiveet. Tätä ajatusmallia pyritään noudattamaan myös inkerinsuomalaiskysymyksen hoidossa.

Inkerinsuomalaisten edustajat toivat puheenvuoroissaan esille omien alueittensa inkeriläisten toiveita, jotka vaihtelivat suomenkielisten lehtien hädästä, tämän päivän polttaviin keskeisiin ongelmiin, joita ovat mm. eläkkeiden pienuus ja asumisolosuhteet. Joissakin puheenvuoroissa korostettiin ihmisten odottavan mahdollisuutta palata eri puolilta Venäjää Inkerin alueelle.

Suomalaiset osanottajat selvittivät puheenjohtajana toimineen kansliapäällikkö Pertti Sorsan johdolla Suomen viranomaisten politiikkaa toisaalta Suomessa, toisaalta Venäjän puolella. Maamme siirtolais- ja ulkosuomalaispolitiikassa on perinteisesti suuntauduttu länteen painopisteen ollessa mm. Ruotsista tapahtuneen paluumuuton seuraamisessa. Suomesta on kuitenkin tapahtunut muuttoliikettä myös itään aina 1900-luvun ensimmäisiin vuosikymmeniin saakka. Neuvostoliiton hajottua alettiin tiedostaa, että Venäjän ja Viron alueella elää edelleen jopa satoja tuhansia suomalaisia. Venäjän yhteiskunnallisen ilmapiirin vapautuminen 1980-luvulla käynnisti keskustelun suomalaista syntyperää olevien inkerinsuomalaisten asemasta ja tulevaisuu-

desta ja erilaisia hankkeita heidän tukemiseen alettiin suunnitella. Inkerinsuomalaisten paluumuutto Suomeen alkoi vuonna 1990. Viimeisten vuosien aikana Suomeen on tullut noin 14 000 inkerinsuomalaista paluumuuttajaa. Muuttopaine Suomeen on edelleen kasvanut, jona oli viime vuoden lopulla noin 7000 henkilöä.

Inkerinsuomalaisten maahanmuutto ja toisaalta heidän tukemiseen tehty työ ovat jatkuvasti herättäneet keskustelua ja ristipaineita. Muuttoa säätelevät eniten Suomen viranomaisten jonojen purkamiseen osoittamat resurssit sekä toisaalta kuntien vastaanottokyky. Kansalaisjärjestöjen nähtiin olevan etunenässä inkerinsuomalaisten keskuudessa tehtävän erilaisen avustustyön toteuttamisessa, joka pitää sisällään monenlaisen aineellisen ja henkisen avustuksen viemisen inkerinsuomalaisille ja mm. avustamisen ennen Suomeen muuttoa tapahtuvien valmennuskurssien toteuttamisessa. Yleishavaintona oli, että kokonaiskuva inkerinsuomalaisten tilanteesta on vaikea saada, asian ympärillä on tällä hetkellä paljon toimijoita ja tämäkin seminaari osaltaan toi esille uusia painotuksia, erityisesti lähiyhteistyön merkityksen.

*Olavi Koivukangas ja
Maija-Liisa Kalhama*